

Deu nits, deu somnis

i

El pardal de Java

Sōseki Natsume

Una edició de **Ko Tazawa**

Índex

09/ La raó de ser d'aquesta sèrie de Literatura Japonesa

10/ L'autor i l'obra

16/ Cronologia

19/ *Deu nits, deu somnis* 夢十夜

53/ *El pardal de Java* 文鳥

La primera nit

He tingut un somni.

Jo estava assegut amb els braços encreuats davant del cap d'una dona ajaguda de panxa enlaire. La dona va dir amb veu serena: "Ara moriré". La seva cara ovalada de perfil suau descansava sobre els cabells llargs. Rere les galtes blanques s'endevinaven els corrents de la sang moderadament calenta i els llavis eren vermells. No semblava de cap de les maneres que s'hagués de morir. Però la dona va dir clarament que ara moriria. Jo també estava segur que moriria. I li vaig demanar, inclinant-me sobre ella per veure-li la cara: "Ah, sí? Ara moriràs?". "Sí que moriré". I dient això, la dona va obrir els ulls. Eren uns ulls grans i humits i les pupil·les, molt negres, omplien l'espai entre les pestanyes llargues. Em veia reflectit nítidament al fons d'aquelles pupil·les negres.

Em vaig demanar si moriria de debò tot i el llustre de les pupil·les negres i transparents, tan transparents que semblaven no tenir fons. Per això, vaig tornar a dir-li, apropant la boca al coixí i amb una veu amable:

—No moriràs. Oi que no?

—Moriré, sí. No hi ha remei —digué també la dona amb una veu serena, amb els ulls ben oberts i alhora somnolents.

Vaig demanar-li desesperadament si veia la meua cara. Va respondre que sí que la veia, ben inclinada sobre seu com estava, i va somriure. Vaig allunyar la cara del coixí, sense dir res. Vaig tornar a encreuar els braços i a pensar si ella moriria realment.

Al cap d'una estona, la dona va tornar a parlar.

—Quan mori, enterra'm. En un clot fet amb una mareperla. I posa-hi com a làpida un tros de l'estrella que caurà del cel. Espera'm al costat de la tomba. Jo vindré a veure't.

Vaig demanar-li quan vindria a veure'm.

—Sortirà el sol. Es pondrà el sol. Tornarà a sortir i tornarà a

pondre's —el sol vermell passa de l'est a l'oest i de l'oest a l'est—. Sabràs esperar?

Vaig fer que sí amb el cap sense dir res. Ella va apujar el to, però va mantenir la serenitat:

—Espera'm durant cent anys —va dir decididament—. Espera durant cent anys assegut al costat de la meva tomba. Vindré a veure't sens falta.

Vaig dir que l'esperaria. Aleshores, la imatge nítida de mi mateix dintre de les seves pupil·les va començar a fer-se borrosa. L'aigua quieta pertorbava la reflexió de la superfície en bellugar-se i vessava. Els ulls de la dona es van tancar amb un clic. Una llàgrima va córrer entre les pestanyes llargues i va caure per les galtes. La dona ja era morta.

Aleshores, vaig baixar al jardí i vaig cavar un clot amb una mareperla. La mareperla era una petxina grossa que tenia la vora amb una corba suau però tallant. Cada vegada que treia la terra, el revés de la mareperla brillava reflectint la llum de la lluna. Feia olor de terra humida. Al cap d'una estona el clot ja estava cavat. Vaig ficar la dona a dintre. Vaig posar la terra tova a sobre seu, a poc a poc. Cada vegada que hi posava la terra, la llum lunar il·luminava el dors de la mareperla.

Després, vaig trobar un tros d'estrella caigut i vaig posar-lo a sobre de la tomba, delicadament. El tros d'estrella era rodó. Vaig pensar que havia perdut els angles i s'havia tornat llis mentre volava pel cel al llarg del temps. El tros d'estrella va escalfar una mica el meu pit i els meus braços en el temps que vaig trigar a recollir-lo de la terra i posar-lo sobre la tomba.

Vaig seure sobre la molsa. Amb els braços encreuats, contemplava la làpida rodona convençut que esperaria així durant cent anys. Al cap d'una estona, va sortir el sol de l'est tal com havia dit la dona. Era un sol gran i vermell. Es va pondre per l'oest, també com havia dit la dona. Va caure lentament sense perdre el color vermell. Vaig dir-me: "Un dia".